

Detsembri kuukiri nr 32

7. DETS. 2018

EKSÜ enda tegemised

Alates 29.novembrist kuulub EKSÜsse kaks uut liikmesseltsi: Akadeemiline Ühistegevuse Selts ja Saaremaalt Varese Sadama MTÜ. Anname neile võimaluse ennast tutvustada:

[Akadeemiline Ühistegevuse Selts](#)

Akadeemiline Ühistegevuse Selts on 1922. aastal loodud samanimelise seltsi õigusjärglane. Selts peab enda ülesandeks just nimelt ühistegelike ideede selgitamist ja propageerimist, ühistegelike ettevõtete ja organisatsioonide loomist ja nende tegevusele kaasaaitamist.

[Varese Sadama](#) seltsi rahva jaoks on oluline Saaremaal sajandeid

traditsiooniks olnud ja peresid toitnud, kuid praeguseks ohtu sattunud ranna- ja kalapüügi kultuuri alal hoidmine ning meie liikmete sotsiaalse turvalisuse tagamine. Meie jaoks on Saaremaa pärandkultuur väärtus ja tähtis on rannakalandus kui elustiil.

[6. novembril jätkus EKSÜ koolitussari “Kohalik kultuurilugu ja seltsid”, seekord Jõgevamaal](#)

Õppepäeva korraldajateks olid EKSÜ kõrval ka Eesti Rahva Muuseum ja Rahvusarhiiv. Ürituse eesmärgiks on innustada ja õpetada seltside liikmeid uurima oma kodukoha kultuurinähtusi ja kultuuritegelasi, väärtustama kodukoha kultuurielu ja seltside ajalugu ning tegevust. Koolitus jätkub uuel aastal Saare- ja Harjumaal

[EKSÜ e-raamatukogu sai täiendust](#)

Krimmi Eesti Selts on ära teinud suure töö ja digitaliseerinud seltsi ajalugu.

Arhiivis on digitaalsed materjalid Krimmi eestlaste ajalehe numbritest [1 kuni 29](#) aastatel 2004 kuni 2014.

Ning [lähiajaloo ilmunud artikleid](#) nende kohta

Meie liikmete ja sõprade tegemised:

[Etnograafia näitus "Siberi eestlased"](#)

Näitus on pühendatud Siberi eestlaste kultuurile ja olmele. Näitusel on väljas fotod dokumentidest, erinevad kollaazid ja rahvakunsti näidised. Eksponaadid jutustavad lugu sellest, kuidas eestlased 19. sajandi keskel Siberisse jõudsid.

[Et elaks Eesti!](#)

3. novembril toimus Jõgeva Kultuurikeskuses Akadeemilise Ühistegevuse Seltsi VIII Ühistukonverents, seekord pealkirjaga "Et elaks Eesti!"

Konverentsil oli 3 põhiettekannet.

[Mikkelis tähistati Eesti ja Soome vabariikide 100. aastapäeva](#)

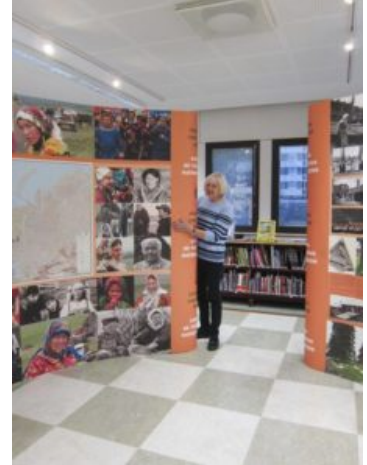

7. ja 8. novembril toimus Lõuna Soomes Mikkelis ESTFIN Folk 100, kingitusena Eesti ja Soome Vabariigi 100. aastapäevaks.

Kontsert toimus ajalooühingulises kohvikus Nanda. Esitati hõimurahvaste pärimusmuusikat ja pakuti traditsioonilisi snäkke nagu kiluleivad ja kamavaht.

[Avati näitus Mikkelis maakonnaraamatukogus](#)

Eesti Rahva Muuseumi rändnäitus “Soome-ugri ja samojeedi rahvad” avanes 12. novembril Mikkelis maakonnaraamatukogus. Kui ERMi teadur Svetlana Karm ja Sirje Madisson ERMi Sõprade Seltsist hommikul näituse üles panemiseks raamatukokku jõudsid....

[Mardid külastasid Siberit](#)

Rahvuslike traditsioonide säilitamiseks viisid Krasnojarski Eesti Selts ja Uus-Petseri raamatukogu 10. novembril läbi folklooriürituse „Mardipäev”. Kostümeeritud mardid käisid majast majja ja ja soovisid naabritele head viljaõnne.

[Tveri eestlased tegid mitu väarikat etteastet](#)

4. novembril osales Tveri Eesti Selts üritusel „Rahvaste ühtsus“, mis toimus oblasti kultuurimajas. Panime välja eesti kultuurile pühendatud näituse, millega käis tutvumas ka Tveri aselinnapea Ljubova Ogienko. 10. novembril toimus Tveri oblasti Maksim Gorki nimelises raamatukogus soome-ugri rahvaste päev, millest võtsid osa oblasti karjala, eesti ja soome seltsid.

[Oratooriumi „Dom“ esmaettekandest Turus](#)

Urmas Sisask, Dom, Opus 159. Uus oratoorium Eesti ja Soome kultuuriruumi tihedas koostöös sündis esmaettekandena **24. novembril** 2018 kell 19 Turu toomkirikus.

Turu toomkiriku, Soome kultuuri hälli ja hoidja ajaloost kõneleva teose heliloojaks on Eesti üks tuntumaid elusolevaid heliloojaid Urmas Sisask. Libreto kirjutas Turus

elav kirjanik Harri Raitis, kelle sulest on sündinud romaane, näidendeid, esseesid ja ooperilibretosid.

Toimus Jakob Hurda nimelise Põlva Rahvahariduse Seltsi ajalookonverents

Koduloopäevi on seltsis korraldatud taasloomisest (1995) saadik. Neid on pühendatud Jakob Hurdale, Gustav Adolph Oldekopile, Jaan Vahtrale ja teistele Põlvakandiga seotud suurkujudele, samuti suursündmustele (nt 1855. aastal toimunud esimese eestlaste laulupeo meenutamine).

“Kirju koer” Karjalas

1. novembril võttis Karjala Eesti Selts Kolle osa rahvustoitude meistriklassist, mis oli pühendatud emadepäevale.

Venemaal tähistatakse emadepäeva 25. novembril. Me valisime lihtsa, kuid väga maitsva ja lapsepõlvest tuttava maiustuse nimega “Kirju koer”.

6. klassi lapsed said võimaluse tunda end tõeliste kokkadena.

Eesti muinasjutt Krimmis

4. novembril tähistati Krimmis Simferopolis Rahvaste ühtsuse päeva. Linna keskel olid rahvusköövide paviljonid ja käsitöönäitused.

Kultuurimajas tutvustati rahvusseltside tegemisi.

Krimmi Eesti Selts võttis üritusest aktiivselt osa tutvustades eesti rahvarõivaid, ehteid ning käsitööd ja kirjandust. Näitusel saavutasid erilise populaarsuse eesti küpsetised.

Tallinna võrukesed Mardilaadal

Märdikuu kaheksandal päeval
Mida silmad Saku Hallis näevad?
Mardilaat on täies hoos
Mõnus seltskond jälle koos

[Karjalas toimus Jooksupolka esmaettekanne](#)

22. novembril toimus Petrozavodski ettevõtluse ja kultuuri kolledžis festival “Paljurahvuseline Karjala”.

Tervitussõnad lausus ka Karjala Eesti sõprusühingu Kolle esindaja Jelena Vojenuška.

Ühingu kingituseks oli “Jooksupolka” esmaettekanne.

Tantsu esitas kolledži ansambli Kantele koostöös õppejõudude ja üliõpilastega.

[Festival Hullunud Tartu 2018](#)

8. ja 9. novembril toimus tänavune rahvusvaheline interdistsiplinaarne festival Hullunud Tartu. Nagu ikka seisnes interdistsiplinaarsus selles, et kirjanduslike esinemiste kõrval pakuti vaadata kujutavat kunsti ja kuulata selle festivali tarbeks kirjutatud muusikat. Tänavusel Eesti juubeliaastal tundus loogiline, et festivali alapealkirjaks oli „Juubeldav“.

[Peterburi Neevo tantsijad lisasid värve põhjala pealinna.](#)

Novembris on toimunud Peterburis mitu meeleolukast folkloorisündmust. Ka Peterburis elavate eestlaste jaoks on olnud mitmeid kordi võimalus lavalaudadel eesti rahvariietes ja eesti muusikaga üles astuda.

[Peterburis tutvustati lastele Eestit](#)

Peterburi Eesti Kultuuriseltsi juhatuse liige Veronika Mahtina ning endine tantsurühma ja käsitööringi juhendaja Leonida Braškina osalesid 18. novembril üritusel Peterburi linna lasteaias, mis oli osa ülelinnalisest projektist “Azbuca v Rossii” tutvustamiseks lastele erinevaid kultuure ja traditsioone.

[Oli hea taas kuulata...](#)

17. novembril 2018 toimus Eesti Kirjandusmuuseumis Vanemuise Seltsi korraldatud ettekandekoosolek "Eesti üks suuremaid polüglotte – Pent Nurmekund (1906-1996)".

Mitmekümneid keeli vullanud Pent Nurmekundist pajatas lugusid Hillar Palamets.

Pärast ettekande kuulamist joodi teed-kohvi, räägiti lähenevast jõulupeost ning uue aasta plaanidest.

[Suislepas esitleti trükisooja raamatut](#)

10. novembril võõrustasid Tarvastu kihelkonna mulk Eino Lupp ja Mulkide Selts külalisi Suislepas värskelt taastatud tuulikus. Eino Luppi mälestuste põhjal esitleti trükist Mulkide Seltsi poolt välja antud raamatut „Suur Siberimaa – külm ja karm“.

Eino Lupp on sündinud 1932. aastal Mustla alevis ja seal esimesed viis eluaastat elanud.

[Konverents suveräänsusdeklaratsiooni 30. aastapäeval](#)

Rahvusliku Arengu Fond korraldas 16.11.2018 Eesti Rahvusraamatukogus 30 aastat tagasi Eesti NSV Ülemnõukogus vastu võetud suveräänsusdeklaratsioonile pühendatud rahvusvahelise

konverentsi. Mitmed ettekanded käsitlesid suveräänsust tehnoloogia väljakutsete tingimustes jne. Konverents tipnes paneeldiskussiooniga Euroopa Liidu tuleviku teemal.

[Sveitsi Eesti Selts korraldab joonistusvõistluse](#)

Juba kolmandat aastat järjest korraldab Šveitsi Eesti Selts joonistusvõistlust Eestiga seotud teemadel. Osaleda saavad kõik Eesti juurtega lapsed ja noored kes elavad Šveitsis. Töid hinnatakse mitmes vanuse kategoorias.

Sydneys oli näha eesti rahvariideid

25. novembril esitasid Sydney Virmalised ühistantsu ehk flash mob'i sadamas, Sydney silla all. See oli Virmaliste kingitus Eesti riigile. Me üllatasime publikut rahvariides – esimesena tantsisid naised Ristpulkade tantsu, millele järgnes “Kaerajaan” koos meestega. Pealtvaatajad olid väga huvitatud ja paljud küsisid, kust me pärit oleme. Vastasime suure uhkusega, et oleme eesti päritolu. Meil oli hea meel jagada eesti kultuuri.

Tšehhi Eesti Klubi sügis on olnud tegus

Nii nagu Eesti tähistab oma 100 aasta juubelit, tähistavad Tšehhi ja Slovakkia Tšehhoslovakkia Vabariigi 100 aasta juubelit. Kuna Tšehhi-Eesti Klubi üks eesmärke on tutvustada Eestit Tšehhis, siis võtavad klubiliikmed vastu pakkumised, mis tutvustavad EV100.

Juubelid ja tunnustamised

November on Läti Eesti Seltsile olnud väga sündmusterohke

Läti Eesti Selts (LES) tähistas **10.novembril** 2018.a Riia Eesti Majas piduliku koosviibimisega Läti Vabariigi 100. aastapäeva ja Läti Eesti Seltsi taasasutamise

30. aastapäeva. Kutsustud peokülaliste seas olid Eesti Vabariigi suursaadik Läti Vabariigis hr Arti Hilpus, Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu (ÜEKN) esimees, hr Aavo Reinfeldt, LES üks asutajatest ja esimene juhataja pr Leili Utno, pr Valli Ilvik, meie kauaaegne hea sõber Tartust, Vanemuise koorist.

[Meie liige saab auhinna](#)

See on tunnustus **ERMi Sõprade Seltsile**, sest just seltsi liikmetest vabatahtlike abiga on Maanteeameti info juba aastaid jõudnud Tartu linna jaanipäevadel külastajateni. Selts teeb Maanteeametiga rõõmuga koostööd, sest piduliste tuleb paraku pidevalt meenutada ohutu liiklemise reegleid.

[EKSÜ juhatuse liige sai mitme tunnustuse osaliseks](#)

Eesti Kultuuriseltside Ühenduse juhatuse liige Iivi Zajedova (Tsehhi Eesti Klubist) on värskest valitud Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu (ÜEKN) aseesimeheks.

Lisaks sai Iivi Zajedova 26. novembril peetud kodanikupäeval Eesti Vabariigi välisministeeriumi rahvadiplomaatia aukirja. Lisaks Tsehhi Eesti Klubi esindajale pälvisid välisministeeriumi tunnustuse veel ...

[Vahase elanikud ja maaomanikud teavad looduse ja pärimuse olulisust saarel](#)

Väikese Vahase saare elanikud ja maaomanikud teavad looduse ja pärimuse olulisust saarel. Need on olulised eeldused saare kogukonna kestlikkuse kujunemiseks.

Rõõmustab, et vahaselaste loodushoidlikku meelt ja pärimuskultuuri taju on märgatud ka kaugemal ja kõrgemal. 30.novembril toimus Kuressaares nende tunnustamise sündmus.

[ERMi Sõprade Seltsi auliige Kärt Summatavet 55!](#)

27. novembril oli ERMi Sõprade Seltsi ruumis rõõmu, ilu ja mõnusaid mõtteid – tähistas ju seltsi auliige ehtekunstnik Kärt Summatavet koos sõpradega siin oma 55. sünnipäeva ja avas värvika mininäituse. Kärdele tulid lisaks pereliikmetele häid sõnu ütleva kolleegid ja koostööpartnerid mitmest muuseumist ning Tartu Ülikoolist, sõbrad ja tema ande austajad.

Tulekul

[EESTLASTE JÕULUPIDU LONDONIS](#)

PEAESINEJA EESTIST populaarne laulja JÜRI HOMENJA

JÕULUDISKO

Esinejad Londonist:

*ESTONIAN FOLKS

*duo Kymbali Williams (kitarr) & Cathy Sommer (viul)

8. detsembril tuleb Tartus Pauluse kirikus esmaettekandele Briti helilooja John [Rutteri](#) “[Mass of the Children](#)” sümfooniaorkestrile, segakoorile, lastekoorile ning kahele solistile.

J. Rutteri imekaunist teost esitavad Elleri Sümfoniett, Elleri Kontsertkoor, segakoor “Vanemuine”, Tartu Maarja Kirikukoor ning külaliskoorid Lätist ja Leedust.

8. detsembril 10. 00 – 15.00

Muuga Spordihoones

Muuga Maanaisteselts Eha

XV JÕULULAAT

Tulge müüma ja ostma!

Laadalisi lõbustavad: Muuga MNS EHA kapell, Viru-Jaagupi kapell Reilender, Ants Habakuk löötsal

Avatud kohvik!

Eelnev registreerimine Ilma Lausvee 58044463

Muuga raamatukogu 3294475, muuga.raamat@vinnivald.ee

8. detsembril tähistab Sveitsi Eesti Selts oma 65. aasta juubelist

8. detsembril toimub Rakke valla Hariduse Seltsi jõulupidu

16. detsembril on Pärnu naiskoor [Leelo kontsert Tallinnas](#)

16. detsembril korraldab Londoni [Eesti Selts tatraleiva valmistamise töötöa](#)

19. detsember Tsehhi Eesti Klubi jõulupidu

20. detsembril korraldab Rakke Valla Hariduse Selts [konverentsi](#) "Friedrich Robert Faehmann 220"

21.- 28. detsembril osaleb Kultuurikorralduse MTÜ Udmurdimaal luuleprömmul

27. – 31. detsembril toimuvad [Sydney Eesti päevad](#)

Järgmine kuukiri ilmub 11.01.2019

Partnerite info:

[ESTO passide müük ja registreerimine on alanud](#)

On avatud ESTO passide müük ja registreerimine!

Kultuuriministeeriumi infokiri, [november](#)

Integratsiooni SA kuukiri: [november](#)

Kultuuriministeeriumi haldusalas olevad fondid ja programmid alustavad taotluste vastuvõttu jaanuaris 2019

EKSÜ e-kuukirja saate muuta veel sisukamaks, kui saadate varakult teateid ja kajastusi oma sündmustest meie aadressile info@kultuuriseltsid.ee

Kuukirjaga saate liituda, kui saadate kirja aadressile info@kultuuriseltsid.ee

EKSÜ tegemistega saab tutvuda kodulehel www.kultuuriseltsid.ee ja FBs

E-kuukirja ja kodulehte toimetavad EKSÜ tegevjuht Liina Miks ja EKSÜ juhatus liige Külli Ots

Avaldatud rubriigis [EKSÜ](#) ja [Kuukiri](#)